

Kľúčové zistenia reportu

CELÝ REPORT HODNOTENIA EURÓPSKEJ DOPRAVY NÁJDETE TU:
<https://greenpeace.at/uploads/2026/09/greenpeace-climate-ticket-ranking-2026.pdf>

Čo analyzoval Greenpeace

Greenpeace skúmal dostupnosť, ceny a inkluzívnosť dlhodobých (mesačných a ročných) cestovných lístkov na verejnú dopravu v 30 európskych krajinách (27 členských štátoch EÚ, Nórsku, Spojenom kráľovstve a Švajčiarsku) a v ich hlavných mestách na základe ôsmich kritérií. Päť z nich sa zameriavalo na analýzu jednotlivých krajín:

1. **dostupnosť jednoduchého systému cestovných lístkov**, vrátane trvalých mesačných a ročných lístkov na verejnú dopravu,
2. **rozsah platnosti dlhodobých cestovných lístkov** (napr. regionálny rozsah a druhy verejnej dopravy, na ktoré sa vzťahujú, ako autobusy, regionálne a diaľkové vlaky, električky a metro),
3. **„plná cena dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu“** (cenová dostupnosť),
4. **inkluzívnosť** (zníženie cien a ďalšie opatrenia pre sociálne znevýhodnené skupiny, tzv. „sociálne zľavy“) a
5. **sadzba dane z pridanej hodnoty (DPH)** na vnútroštátnu verejnú dopravu.

Na účely bodového hodnotenia a stanovenia váh boli dostupnosť a rozsah platnosti na úrovni jednotlivých krajín zlúčené do jednej kategórie s názvom **„Dostupnosť a rozsah klimatických alebo sieťových lístkov“**.

Analýza cestovných lístkov v hlavných mestách sa zamerala na tri kritériá:

6. **„Dostupnosť a rozsah klimatických alebo sieťových lístkov“** (jednoduchosť systému cestovných lístkov, posudzovaná podľa toho, či je k dispozícii dlhodobý lístok pokrývajúci väčšinu foriem miestnej verejnej dopravy),
7. **„plná cena dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu“** a
8. **inkluzívnosť („sociálne zľavy“)**.

Na základe bodov pridelených za jednotlivé kritériá získali krajiny a hlavné mestá celkové skóre v rozmedzí **0 až 100 bodov** a podľa neho boli zoradené v rebríčku.

Aby bolo možné porovnať aktuálne ceny cestovných lístkov medzi jednotlivými krajinami a mestami, ceny v menách iných ako euro boli prepočítané na eurá a aktuálne ceny použité na toto porovnanie boli upravené podľa **indexov cenovej hladiny (PLI)**. Percentuálne zmeny cien cestovných lístkov od roku 2023 boli vypočítané na základe nominálnych cien v miestnych menách a **nezohľadňovali úpravu podľa indexu cenovej hladiny**.

Greenpeace prvýkrát analyzoval európske krajiny a hlavné mestá v roku 2023. Táto správa dokumentuje zmeny v cenách, dostupnosti, rozsahu platnosti a inkluzívnosti cestovných lístkov na verejnú dopravu, ako aj zmeny sadzieb DPH od tohto obdobia.

Prečo Greenpeace analyzoval dlhodobé cestovné lístky?

Dlhodobé (mesačné alebo ročné) cestovné lístky a iné druhy časových predplatných lístkov sú kľúčovým nástrojom pri presune cestujúcich **od áut k verejnej doprave**. Je to najmä preto, že pri dostatočne častom cestovaní môže priemerná cena jednej cesty výrazne klesnúť pod cenu jednorazového cestovného lístka.

Cena dlhodobých cestovných lístkov je jedným z rozhodujúcich faktorov, ktoré ovplyvňujú, či ľudia prejdú z auta na verejnú dopravu. Dlhodobé lístky zároveň prinášajú používateľom väčšie pohodlie – nemusia si kupovať lístok pred každou cestou ani zakaždým zisťovať cenu cestovného. Vďaka pevne stanovenej mesačnej alebo ročnej cene tiež umožňujú lepšie a predvídateľnejšie plánovanie výdavkov.

Používatelia navyše získavajú jednoduchší prístup k verejnej doprave, keďže cestovné už majú uhradené vopred. To môže zvýšiť pravdepodobnosť, že pri vybavovaní každodenných záležitostí nastúpia do vlaku, autobusu alebo električky namiesto toho, aby automaticky siahli po aute.

Kľúčové zistenia – európske krajiny

- Iba **8 z 30 európskych krajín** (27 členských štátov EÚ, Švajčiarsko, Nórsko a Spojené kráľovstvo) ponúka buď bezplatnú verejnú dopravu, alebo cenovo dostupné univerzálne dlhodobé cestovné lístky na verejnú dopravu, ktoré cestujúcim umožňujú využívať všetky alebo väčšinu druhov verejnej dopravy v rámci celej krajiny alebo širšieho regiónu. Ide o **Luxembursko, Maltu, Slovinsko, Rakúsko, Nemecko, Maďarsko, Španielsko a Švajčiarsko**¹.

¹ V týchto krajinách sa po úprave cenovej hladiny predávajú lístky v cene od 0 do 7 eur za deň.

- **Od roku 2023 sa počet európskych krajín, ktoré ponúkajú univerzálne dlhodobé cestovné lístky na verejnú dopravu, mierne zvýšil.** Najnovšie sa k tomuto trendu pripojili Španielsko a Slovinsko, ktoré ponúkajú lístky umožňujúce cestujúcim cestovať v rámci celej krajiny alebo určitých regiónov s jediným cestovným lístkom.
- **Ceny viacerých už existujúcich univerzálnych dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu v Európe však výrazne vzrástli,** čím sa stali pre domácnosti menej dostupnými. Napríklad v Nemecku cena lístka *Deutschlandticket* vzrástla takmer o 30 %. Takmer o 30 % sa zvýšila aj cena rakúskeho *Klimaticketu*.
- **V porovnaní s rokom 2023 sa sadzba DPH na vnútroštátnu verejnú dopravu zvýšila v 7 z 30 analyzovaných európskych krajín** – na Slovensku, v Estónsku, Fínsku, Česku, Litve, Rumunsku a Švajčiarsku. Žiadna krajina svoju sadzbu DPH neznížila.
- **Najlepšie sa v európskom rebríčku** na základe dostupnosti, rozsahu platnosti, cenovej dostupnosti a inkluzívnosti dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu, ako aj sadzieb DPH na vnútroštátnu verejnú dopravu umiestnili **Luxembursko (#1), Malta (#2), Slovinsko (#3), Rakúsko (#4), Nemecko (#5), Maďarsko (#6), Cyprus (#7) a Portugalsko (#8).** Luxembursko a Malta ponúkajú bezplatnú verejnú dopravu v celej krajine.
- **Najhoršie sa v európskom rebríčku** na základe dostupnosti, cenovej dostupnosti a inkluzívnosti dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu, ako aj sadzieb DPH na vnútroštátnu verejnú dopravu umiestnili **Nórsko (#28), Grécko (#29) a Fínsko (#30).** Ani jedna z týchto krajín neponúka cenovo dostupný trvalý univerzálny cestovný lístok na verejnú dopravu pre celú krajinu alebo širší región a vo všetkých troch krajinách sa na vnútroštátnu verejnú dopravu uplatňujú nadpriemerné sadzby DPH.

Kľúčové zistenia – európske mestá

- **Náklady na verejnú dopravu dosiahli od roku 2023 nové maximum v 14 európskych metropolách.** Najvýraznejší nárast cien mesačných a ročných cestovných lístkov zaznamenali Nikózia (+67 %), Amsterdam (+55 %), Madrid (+50 %), Bratislava (+32 %), Berlín (+29 %) a Viedeň (+26 %). Výrazne však vzrástli aj náklady cestujúcich v Kodani (+18 %), Bukurešti (+18 %), Bruseli (+12 %), Vilniuse (+10 %), Londýne (+10 %), Štokholme (+9 %), Paríži (+8 %) a Helsinkách (+5 %).

- **Po zohľadnení indexov cenovej hladiny (PLI) patrí medzi 10 najdrahších európskych metropol z hľadiska verejnej dopravy:** Londýn (162 eur mesačne), Amsterdam (107 eur), Paríž (77 eur), Štokholm (64 eur), Nikózia (60 eur), Berlín (58 eur), Kodaň (57 eur), Dublin (57 eur), Helsinki (49 eur) a Záhreb (45 eur).
- Ak vynecháme tri mestá, v ktorých je verejná doprava bezplatná – Luxemburg, Tallinn a Valletta –, **najnižšie mesačné náklady po úprave podľa indexu cenovej hladiny PLI, vychádzajúce z najlacnejšej dostupnej možnosti dlhodobého cestovného lístka, nájdeme v Prahe (15 eur), Ríme (21 eur) a Sofii (25 eur).**
- **Cena najlacnejšieho dostupného dlhodobého cestovného lístka alebo porovnateľnej možnosti cestovného od roku 2023 klesla v štyroch európskych metropolách:** v Dubline (-43 %), Osle (-12 %), Berne (-7 %) a Budapešti (-6 %). V ďalších 12 metropolách zostala nezmenená.
- **Najlepšie sa v európskom rebríčku na základe dostupnosti, cenovej dostupnosti a inkluzívnosti dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu umiestnili Tallinn (#1), Luxemburg (#1), Valletta (#1), Praha (#4), Rím (#5), Atény (#6), Sofia (#7) a Viedeň (#8).**
- **Najhoršie sa v európskom rebríčku na základe dostupnosti, cenovej dostupnosti a inkluzívnosti dlhodobých cestovných lístkov na verejnú dopravu umiestnili Paríž (#28), Londýn (#29) a Amsterdam (#30).**

Vízia Greenpeace pre ideálny trvalý univerzálny cestovný lístok na verejnú dopravu: „klimatický lístok“

Greenpeace považuje nasledujúce kritériá za **minimálne štandardy, ktoré by mali byť splnené v celej Európe**. Sú základom pre vytvorenie spravodlivého a cenovo dostupného klimatického lístka. Greenpeace považuje zavedenie národných klimatických lístkov za kľúčový prvý krok. V konečnom dôsledku by však mal byť k dispozícii **jeden cenovo dostupný klimatický lístok platný vo všetkých krajinách EÚ a na všetky druhy verejnej dopravy**.

Jednoduchý

Klimatické lístky musia byť jednoduché – **jeden lístok na všetky druhy verejnej dopravy**.

Široký rozsah

Klimatické lístky – ktoré budú pravdepodobne spočiatku zavádzané na národnej úrovni – by mali platiť na **rozsiahlejšom geografickom území**, napríklad v rámci celej krajiny alebo prinajmenšom väčšieho regiónu. Nemali by ľuďom slúžiť iba na cestu do práce, ale mali by im umožniť aj kontakt s rodinou a priateľmi či jednoduchší prístup do prírody.

Mali by zahŕňať aj **cezhraničnú verejnú dopravu**, prinajmenšom medzi susediacimi mestami a regiónmi. Takéto opatrenia primárne reagujú na potreby ľudí dochádzajúcich cez hranice, zároveň však podporujú cezhraničnú spoluprácu naprieč rôznymi sektormi.

Pre všetky druhy dopravy

Klimatické lístky musia platiť na **všetky druhy verejnej dopravy**: miestne, regionálne a diaľkové vlaky; mestské, miestne, regionálne a diaľkové autobusy (pravidelné aj na zavolanie); metro a električky; vodné autobusy a trajekty využívané ako pravidelná verejná doprava; ako aj služby dopravy na poslednom úseku cesty pre ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré im znemožňuje dostať sa na najbližšiu zastávku alebo stanicu.

Dlhodobý

Klimatické lístky by mali byť spravidla platné **dlhšie obdobie**, zvyčajne rok alebo mesiac (takéto lístky sa často označujú aj ako „časové predplatné“). V ideálnom prípade by mali byť dostupné obe možnosti, aby ich mohli využívať aj ľudia, ktorí sa v krajine zdržiavajú dočasne, ako aj turisti.

Dostupný pre všetkých

Klimatické lístky musia byť v Európe **dostupné pre každého**, vrátane občanov krajín mimo EÚ a turistov, bez obmedzení. Obmedzenia založené na štátnej príslušnosti alebo iné diskriminačné prekážky prístupu by boli v rozpore s myšlienkou zjednotenej Európy.

Cenovo dostupný pre všetkých

Ceny cestovných lístkov by mali byť **cenovo dostupné pre všetkých**. Mali by zohľadňovať príjmovú úroveň a index cenovej hladiny (PLI) jednotlivých krajín. Napríklad v európskych krajinách s priemernou cenovou úrovňou považuje Greenpeace za cenovo dostupnú cenu **1 euro alebo menej na deň** pri bežnom cestovnom lístku, za predpokladu, že pre znevýhodnené skupiny sú k dispozícii výrazné zľavy.

Spravodlivý a inkluzívny

Ľudia, ktorí potrebujú dodatočnú podporu, a sociálne znevýhodnené skupiny by mali mať nárok na **zľavnený alebo bezplatný klimatický lístok**. Ide napríklad o ľudí z domácností s nízkymi príjmami, nezamestnaných, dôchodcov, deti, študentov a

mladých ľudí do 26 rokov, ľudí so zdravotným postihnutím a ich opatrovateľov, žiadateľov o azyl, utečencov a ďalšie skupiny.

Pre ľudí, ktorí si nemôžu dovoliť smartfón alebo ho nedokážu používať, by mali zostať dostupné aj **tradičné možnosti nákupu a používania cestovných lístkov bez potreby smartfónu**.

Niektoré hodnotené krajiny:

1.miesto: Luxembursko (100/100 bodov)

V roku 2020 sa Luxembursko stalo prvou krajinou v Európe, ktorá zaviedla bezplatnú verejnú dopravu v celej krajine, vrátane cestovania vlakmi v 2. triede. Cestujúci už nepotrebujú cestovné lístky. Luxembursko zároveň získalo maximálnych 10 bodov v kategórii DPH, keďže na zdaniteľnú osobnú dopravu sa vzťahuje sadzba DPH vo výške 3 %.

Mesto Luxemburg #1

Celoštátny systém bezplatnej verejnej dopravy v Luxembursku zahŕňa všetky druhy verejnej dopravy v meste Luxemburg. Luxemburg preto získal plných 100 bodov a spoločne vedie rebríček miest spolu s Vallettou, hlavným mestom Malty, a Tallinnom, hlavným mestom Estónska.

2.miesto : Malta (88/100 bodov)

Od 1. októbra 2022 môžu držiteľia personalizovanej karty *Tallinja Card* cestovať na Malte bezplatne dennými aj nočnými autobusovými linkami a vybranými špeciálnymi spojmi. Od 15. januára 2024 sa systém bezplatného cestovania rozšíril aj na trajektové spojenia medzi Vallettou, Sliemou a Tromi mestami, ako aj na lanovkový výťah *Barrakka Lift*. Služby Tallinja Direct, Airport Direct a On Demand nie sú do systému bezplatného cestovania zahrnuté. Spoplatnená zostáva aj pravidelná trajektová linka Gozo Channel medzi Maltou a ostrovom Gozo. Malta nemá železničnú ani električkovú dopravu. Malta zároveň získala maximálnych 10 bodov v kategórii DPH, keďže na pravidelnú autobusovú dopravu sa uplatňuje nulová sadzba DPH.

Valletta #1

V rebríčku miest získala Valletta, hlavné mesto Malty, plných 100 bodov, a spoločne tak vedie rebríček miest spolu s mestom Luxemburg a Tallinnom, hlavným mestom Estónska.

3.miesto: Slovinsko (76/100 bodov)

Slovinsko zaviedlo svoj „slovinský lístok“, mesačný alebo ročný cestovný lístok platný na autobusových a železničných spojoch po celom Slovinsku. Na vlaky vyššej kategórie, ako sú spoje EN a EC, je potrebné doplatiť príplatok. Ročný lístok stojí 560 €. Žiaci, študenti a oprávnení účastníci vzdelávania dospelých si môžu v rámci systému integrovaného verejného osobného dopravného systému (IJPP) zakúpiť dotovaný ročný lístok za 200 €, ktorý platí na medzimestské autobusové a vlakové spoje po celom Slovinsku. Mestskú dopravu v Ľubľane alebo Maribore možno k lístku pridať za 100 € ročne za každé mesto. Oprávnení seniori vo veku nad 65 rokov, osoby so zdravotným postihnutím a vojnoví veteráni môžu cestovať bezplatne. Slovinsko tak má spomedzi analyzovaných krajín cenovo najdostupnejší spoplatnený klimatický lístok platný na väčšinu druhov verejnej dopravy. V celkovom hodnotení sa preto umiestnilo na 3. mieste za Luxemburskom a Maltou, ktoré ponúkajú bezplatnú verejnú dopravu. Okrem bodov za klimatický lístok získalo Slovinsko ďalšie body aj za pomerne nízku sadzbu DPH vo výške 9,5 % na verejnú dopravu.

Ľubľana #13

Ľubľana, hlavné mesto Slovinska, získala v rebríčku miest 82 zo 100 bodov, čo jej vynieslo 13. Miesto. V roku 2019 Ľubľana prijala koncept „365-eurového lístka“ z Viedne a jeho cenu odvtedy nezmenila. Oprávnení seniori vo veku nad 65 rokov, osoby so zdravotným postihnutím a vojnoví veteráni môžu cestovať bezplatne. Študenti si môžu zakúpiť mesačný lístok za 20 €. Mestské autobusy v Ľubľane v zóne 1 sú zahrnuté v slovinskom lístku, zatiaľ čo držiteľia dotovaného lístka IJPP musia zaplatiť príplatok. Ročný mestský lístok nezahŕňa cestovanie vlakom v rámci Ľubľany.

6.miesto: Maďarsko (60/100 bodov)

Maďarsko zaviedlo svoj prvý celoštátny lístok na verejnú dopravu v máji 2023. Stojí približne 53 € na 30 dní (74 € po úprave podľa cenovej hladiny) a platí vo vlakoch 2. triedy (na niektoré spoje, napríklad diaľkové vlaky InterCity, je potrebná samostatná rezervácia miesta) a v medzimestskej autobusovej doprave po celej krajine.

Na rozdiel od roku 2023 je dnes lístok platný aj v mestskej doprave v niektorých mestách vrátane Budapešti. Aj preto sa Maďarsko v rebríčku posunulo o 2 miesta vyššie. Oprávnení študenti získavajú na tento lístok 90 % zľavu. Seniori vo veku 65 rokov a viac môžu už mnoho rokov cestovať bezplatne v 2. triede vo všetkých vlakoch a vo väčšine ostatných druhov verejnej dopravy vrátane Budapešti. Pri cestovaní musia ako doklad o veku predložiť občiansky preukaz. Maďarsko má spomedzi všetkých analyzovaných krajín najvyššiu sadzbu DPH na verejnú dopravu – 27 %.

Budapešť #11

Spomedzi 30 metropol v rebríčku je Budapešť jedným zo štyroch miest, kde cena dlhodobého lístka na verejnú dopravu od roku 2023 klesla – konkrétne o 5,8 %. Budapešť získala v rebríčku miest 83,9 zo 100 bodov, čo jej vynieslo 11. miesto, oproti 16. miestu v roku 2023. Budapešť získala plný počet bodov za sociálne zľavy. Seniori vo veku 65 rokov a viac, oprávnené osoby so zdravotným postihnutím a evidovaní uchádzači o zamestnanie s adresou v Budapešti cestujú bezplatne. Vysoká je aj veková hranica pre bezplatné cestovanie detí – 14 rokov. Študenti, dôchodcovia do 65 rokov a rodičia malých detí získavajú zľavu viac ako 60 %.

11.miesto: Česko (41/100 bodov)

České železnice ponúkajú ročný lístok platný vo všetkých vnútroštátnych vlakoch ČD za 21 990 Kč, čo po úprave podľa cenovej hladiny zodpovedá 3,03 € na deň. Neexistuje však sieťový lístok, ktorý by zahŕňal všetky druhy verejnej dopravy. Na tento ročný lístok sa neposkytujú žiadne zľavy – seniori, mladí ľudia a oprávnené osoby so zdravotným postihnutím získavajú zľavy iba na jednorazové a dochádzkové lístky. Česko získalo ďalšie 3 body za miernu sadzbu DPH vo výške 12 % na verejnú dopravu. V porovnaní s rebríčkom z roku 2023 je to o 2 body menej, keďže krajina zvýšila sadzbu DPH na verejnú dopravu o 2 percentuálne body.

Praha #4

Praha, hlavné mesto Česka, získala v rebríčku miest 99,9 zo 100 bodov, čo jej vynieslo 4. miesto a zároveň z nej urobilo najvyššie umiestnené mesto s plateným systémom verejnej dopravy. Ide o rovnaké umiestnenie ako v roku 2023 a nezmenila sa ani cena lístka. Praha má najlacnejší lístok na verejnú dopravu zo všetkých analyzovaných miest (ak nepočítame mestá s bezplatnou dopravou). Ročný lístok stojí 3 650 Kč (150 €). Po úprave podľa cenovej hladiny zodpovedá cena 0,50 € na deň. Oprávnené osoby so zdravotným postihnutím a seniori vo veku 65 rokov a viac cestujú vo väčšine spojov verejnej dopravy bezplatne. Mladí ľudia, študenti a seniori vo veku 60 až 64 rokov

získavajú na ročný lístok zľavu približne 65 %. Na znížené cestovné majú nárok aj niektoré osoby s veľmi nízkymi príjmami.

22.miesto: Poľsko (7/100 bodov)

V Poľsku neexistuje jednotný systém cestovných lístkov. Najvýhodnejšou ponukou v železničnej doprave je trojdňový lístok za približne 28 € (119 PLN), ktorý platí iba vo vlakoch TLK a IC dopravcu PKP Intercity, a to od utorka do štvrtka. Sadzba DPH na verejnú dopravu je v Poľsku 8 %, čo je najnižšia sadzba spomedzi krajín strednej a východnej Európy zahrnutých do analýzy. Poľsko získalo body iba za túto sadzbu DPH.

Varšava #9

Varšava, hlavné mesto Poľska, získala v rebríčku miest 86,2 zo 100 bodov, čo jej vynieslo 9.miesto. Systém cestovných lístkov ani cena referenčného lístka sa od roku 2023 nezmenili. 90-dňový lístok pre oprávnených obyvateľov Varšavy stojí 250 PLN (58,20 €), čo po úprave podľa cenovej hladiny zodpovedá 0,91 € na deň. Seniori vo veku 65 až 69 rokov si môžu zakúpiť samostatný ročný lístok za 50 PLN (približne 12 €), vďaka čomu môžu cestovať za veľmi nízky ročný poplatok. Osoby vo veku 70 rokov a viac cestujú bezplatne. Práve tento nárok na bezplatnú dopravu bol základom pre pridelenie bodov v kategórii seniorov. Študenti získavajú na referenčný 90-dňový lístok 50 % zľavu. Oprávnené osoby so zdravotným postihnutím a ich sprievodcovia cestujú bezplatne alebo získavajú 50 % zľavu, v závislosti od podmienok, ktoré sa na nich vzťahujú. Ľudia zapojení do programov na prekonanie bezdomovectva môžu v odôvodnených prípadoch cestovať bezplatne, vďaka čomu Varšava získala v rebríčku 1 bod. Nezamestnaní môžu cestovať bezplatne iba v dňoch, keď navštívia svoje úrady práce, za čo Greenpeace body neudeľuje.

24.miesto (zdieľané): Slovensko (5/100 bodov)

Deti do 6 rokov môžu cestovať bezplatne bez registrácie. Deti vo veku od 6 do 16 rokov, žiaci a študenti denného štúdia do 26 rokov, dôchodcovia do 62 rokov a seniori vo veku 62 rokov a viac môžu cestovať bezplatne po registrácii na pokladnici železničnej stanice. Bezplatné cestovanie sa vzťahuje na 2. triedu vo väčšine vlakov prevádzkovaných slovenským národným železničným dopravcom ZSSK. Tieto výhody sú dostupné všetkým občanom EÚ a osobám s trvalým pobytom v EÚ. Ceny verejnej dopravy na Slovensku neboli z hľadiska progresivity hodnotené pozitívne v žiadnom inom ohľade, preto krajina nezískala ďalšie body. Sadzba DPH na verejnú dopravu je veľmi vysoká – 23 % – a v roku 2025 sa dokonca zvýšila o 3 percentuálne body.

Bratislava #10

Bratislava, hlavné mesto Slovenska, získala v rebríčku miest 85,8 zo 100 bodov, čo jej vynieslo 10. Miesto. Od rebríčka z roku 2023 sa cena bežného ročného lístka zvýšila o 32,2 %, zo 199 € na 263 €. Ide o štvrtý najväčší nárast spomedzi všetkých 30 analyzovaných metropol a zároveň o najväčší nárast medzi hlavnými mestami strednej a východnej Európy. Bratislava sa v dôsledku toho v rebríčku prepadla o 5 miest. Deti vo veku od 6 do 18 rokov majú zľavu viac ako 60 %, zatiaľ čo študenti do 26 rokov a seniori vo veku 63 až 69 rokov majú zľavu 50 %.

Seniori vo veku 70 rokov a viac s preukazom *SeniorPas* cestujú bezplatne. Oprávnené osoby so zdravotným postihnutím majú nárok na 50 % zľavu, zatiaľ čo osoby s trvalým pobytom v Bratislavskom kraji môžu získať bezplatný ročný lístok pre zóny 100 a 101. Za podmienok stanovených pre trvalý pobyt môžu bezplatný ročný lístok pre zóny 100 a 101 získať aj držitelia zlatej a diamantovej Jánskeho plakety, účastníci protikomunistického odboja a bývalí politickí väzni.

24.miesto (zdieľané): Francúzsko (5/100 bodov)

Francúzsko získalo body iba za 10 % sadzbu DPH na verejnú dopravu, ktorá je blízka európskemu priemeru približne 11 %. Francúzsky národný železničný dopravca SNCF ponúka mesačný lístok „*all of France*“, ktorý zahŕňa vybrané vysokorýchlostné vlakové spoje vo Francúzsku, nie však celú železničnú sieť. Francúzsko preto za túto ponuku body nezískalo. Jej cena navyše výrazne presahuje 7 € na deň, takže pre mnohých ľudí s nízkymi príjmami nie je cenovo dostupná. Mladí ľudia vo veku 16 až 27 rokov a seniori vo veku 60 rokov a viac si môžu zakúpiť železničné predplatné za 79 € mesačne. Nezahŕňa však regionálne vlaky ani niektoré ďalšie spoje, cestu je potrebné rezervovať vopred a počet miest dostupných držiteľom predplatného je vo vlakoch, na ktoré sa ponuka vzťahuje, obmedzený. Pozitívom je, že zamestnávateľia sú povinní preplatiť zamestnancom minimálne 50 % nákladov na predplatné verejnej dopravy, ktoré využívajú na cestu do práce a z práce.

Paríž #28

Paríž, hlavné mesto Francúzska, získal v rebríčku miest 50 zo 100 bodov, čo znamená až 28. Miesto. Cena bežného ročného lístka je pomerne vysoká (998,80 €, čo po úprave podľa cenovej hladiny zodpovedá 2,57 € na deň). Na cestovanie v rámci Paríža je k dispozícii iba dlhodobý lístok platný pre celý región Île-de-France; lacnejšia možnosť platná len pre územie samotného mesta neexistuje. Paríž však získal plný počet bodov vo všetkých štyroch kategóriách sociálnych zliav. Oprávnení seniori vo veku 62 rokov a viac získavajú zľavu 50 %, pričom niektorí z nich môžu v závislosti od svojho príjmu a ďalších podmienok cestovať bezplatne. Študenti platia menej ako

polovicu bežnej ceny. Prijemcovia sociálnej pomoci môžu podľa svojho nároku získať 50- alebo 75-percentnú zľavu, prípadne cestovať bezplatne. Oprávnené osoby so zdravotným postihnutím majú 50-percentnú zľavu alebo cestujú bezplatne.

24.miesto (zdieľané): Taliansko (5/100 bodov)

Taliansko získalo body iba za 10 % sadzbu DPH na verejnú dopravu, ktorá je blízka európskemu priemeru približne 11 %. Neexistuje tu jednoduchý celoštátny systém cestovných lístkov; integrované systémy cestovného sa uplatňujú iba na regionálnej alebo miestnej úrovni. Navyše, najväčší štátom vlastnený železničný dopravca v Taliansku, Trenitalia, neponúka dlhodobý lístok platný v celej svojej sieti.

Rím #5

Rím, hlavné mesto Talianska, získal v rebríčku miest 89,2 zo 100 bodov, čo mu vynieslo 5. Miesto. Bežný ročný lístok v Ríme stojí iba 250 €, vďaka čomu je Rím po úprave podľa cenovej hladiny druhým najlacnejším spomedzi analyzovaných európskych metropol (ak nepočítame mestá s bezplatnou verejnou dopravou). Cena bežného ročného lístka zostala od rebríčka z roku 2023 nezmenená. Obyvatelia Ríma vo veku do 19 rokov si môžu zakúpiť ročný lístok za 50 €. Zľavy pre študentov sú podmienené príjmovým limitom, čo je medzi analyzovanými mestami jedinečné. Seniori vo veku 70 rokov a viac, ktorí spĺňajú príjmové kritériá, môžu cestovať bezplatne. Obyvatelia Ríma poberajúci sociálny príspevok si môžu zakúpiť zvýhodnený ročný lístok, pričom jeho cena závisí od príjmu, no nie je stanovený horný príjmový limit. Zvýhodnené ročné lístky sú dostupné aj politickým utečencom, osobám uznaným za obete rasového prenasledovania a oprávneným obetiam terorizmu, pričom v každom prípade platí príjmový limit. Rím tak získal 2 body v kategórii „Ostatné skupiny s nízkymi príjmami“. Po prepočte na ročné náklady je zvýhodnený mesačný lístok pre nezamestnaných o menej ako 25 % lacnejší než bežný ročný lístok, čo nestačilo na získanie ďalších bodov. Oprávnené osoby so zdravotným postihnutím s trvalým pobytom v Ríme si môžu zakúpiť zvýhodnené ročné lístky bez horného príjmového limitu. Hoci sú lístky v Ríme pomerne lacné, systém verejnej dopravy nepatrí k najmodernejším. Mesto má iba 3 linky metra, niekoľko električkových a mestských železničných spojov a v tomto rozľahlom a dopravne preťaženom meste sa vo veľkej miere spolieha na autobusovú dopravu. Viaceré stanice metra stále nie sú bezbariérové prístupné pre ľudí na invalidnom vozíku a výťahy navyše nie vždy fungujú spoľahlivo.